

Have tilstrækkeligt til næste Sommer at gøre et Forsøg, der gentoges Aaret efter baade paa Frederiksberg og i Hellebæk.

Resultaterne heraf for Børnenes Sundhed viste sig saa fortrinlige, at en større Komité traadte til for at fremme Sagen, og der dannedes en fastere Bestyrelse med Fru Harbou som Formand og den ansete Læge, Sekretæren ved Sundhedskollegiet, Etatsraad Hoff, som Viceformand.

Der samledes nu ved Opraab i Bladene Pengebidrag, og der aabnedes i Kastrup paa Amager — hvor der ved privat Godhed, ydedes adskillige Fordele — et større Sanatorium, der erholdt Kongens og Dronningens Tilladelse til at kaldes „Børnesanatoriet af 26de Maj 1892.“

Her forplejedes ifjor fra 26. Maj til 26. Oktober hver Maaned 20 fattige og svage mest scifuløse, Pige- og Drengbørn, og disse 100 Børn vendte saa godt som alle hjem med styrket Helbred. Børnene erholde fri Befordring og under Opholdet fuldstændig fri Beklædning (blaastribede Dragter med røde Filthatte, hvorfor Omegnens Beboere har kaldt dem „de smaa Rødhætter“, og stor er Glæden i de fattige Hjem, hvis Børn kan finde Optagelse.

I Aar er Sanatoriet udvidet til at kunne modtage 30 Børn, altsaa 150 i 5 Maaneder, men nu gælder det, om Publikum vil støtte dette Forehavende og bringe det til sin rette Udvikling. Fru Harbous geniale Idéer til Samfundets Vel fortjener vor dybeste Sympati, og hendes Jærnvilje vækker vor Beundring. Vi ønsker hende fremdeles Lykke til at sprede Sundhed og Glæde ud iblandt Samfundets Stedbørn.

Beretningen om *Børnesanatoriet* er i disse Dage udkommet, og vi vil gøre Slutningsordene i denne til vore:

„Herved bede vi gode Mennesker fra Nær og Fjern at hjælpe denne Sag til at vokse sig stor, saa den i vidt Omfang maa kunne formindske Livets Lidelser og forøge Livets Glæder for ret mange Børn fra de trange Hjem.“

Tjenestepigen.

Redaktionen har modtaget følgende fra en Tjenestepige, og endskønt det er et Billede i lidt for mørke Skygger, saa tager jeg det dog, som det er givet.

Mine mangeaarige Erfaringer og mit nøje Kendskab til den københavnske Tjenestepiges Kaar siger mig, at hendes Skildring i Artiklen i talrige Tilfælde ikke er nogen Overdrivelse.

Det er paa Tide, at i alt Fald Tjenestepigens Arbejdstid forkortes.

Johanne Meyer.

Hvordan Dagen gaar for den københavnske Tjenestepige.

Hvad har en Ene pige at varetage? Jo, hun maa være allestedsnærværende, thi hun er baade Tjener, Stuepige og Kokkepige og undertiden ogsaa Bydreng. Fra tidlig Morgen til sildig Aften, mange Steder til Klokken er baade 11 og 12, det mener hendes Foresatte, det er i sin fulde Orden, at hun arbejder. Som en Hund i sine Lænker er hun bunden til Klokkestrængen; hun maa straks træde frem, om hun saa er i Færd

med at børste Kakkelovn. Hun skal holde ikke blot et eller to Værelser i Stand, nej, 5 à 6 Sovekamre foruden Spisestuen og alt, hvad der hører til et hyggeligt Hjem. Saa kommer Borddækning og Opvartning, det maa hun ogsaa besørge, Madlavningen ligeledes: først gaa i Byen og gøre Indkøb; falder det Fruen ind, skal hun gaa en halv Mil længer for at købe en Vare 2 Øre billigere, og Pigen maa spilde sin kostbare Tid og gaa den lange Vej, ja, mange Gange løbe for at naa hjem til Tiden, for der bliver jo ej taget Hensyn til, hvor langt borte Varerne er købt, men kun til Tiden, den forjagede Pige har været borte. Paa Trappen bliver hun modtaget: „Gud, hvor i al Verden har De dog været henne og gjort Indkøb?“ — „Fruen sagde jo, jeg skulde gaa ud til ...“ — „Ti stille og skaf nu bare Maden færdig til rette Tid.“

Naa, Maden bliver færdig, bragt ind og baaret om af samme Pige med Haaret ned i Øjnene og Sveden trillende ned ad de varme, stærkt opblussede Kinder. Hendes Haand ryster, thi den har haft det strængt for at blive færdig til Tiden, halv afvasket og halv smudsig, for til grundig Vask har der ej været Tid. Familien ser ej nøjere paa den af Arbejde elendige Pige, som er i sin bedste Alder og ellers aandsfrisk, men et Par fremmede Gæster, der dog har Medlidenhed med saadan en Ene pige, udbryder: „Det er nok varmt ude hos Dem i Dag.“ — „Aa ja, lidt.“ — „Jo jo, der er dog noget for saadan en Pige,“ henvender Gæsten sig til Fruen. — Fruen triumferende: „Ja, det er sandt, jeg laver saamænd altid Maden selv, ellers var den ikke til at spise, for Pigerne bærer sig jo ad, som de vil.“

Endelig bliver hun færdig med Opvartningen, men da er der ogsaa nok at varetage. Træt, forjaget og anstrængt maa hun dække Aftensbord Kl. 9; det gælder bare at skynde sig over Hals og Hoved for at blive færdig til Tiden, ellers er det alt andet end et mildt og venligt Ansigt, der møder hende, ikke at tale om alle de haanende Skældsord, der regner ned over saadan en ulykkelig Pige. Det er kun ringe Tak, hun faar i Belønning for sin Flid og Stræbsomhed. Hvilken Forskel mellem Mennesket og Dyret! Mennesket, som er skabt i Guds Billede, bliver af sin Næste udelukket fra alt, hvad der hører til Ære og Ret, medens Dyret bliver foretrukket og plejet med stor Kærlighed. Hun, som har fortjent et godt Ord, hører det aldrig; paa Unaadens Vej maa hun vandre sin tunge Gang; vi vil give hende Lov til at sukke dybt. Rettens Vej er ej endnu aaben for hende, men vi maa dog vente, det maa blive lysere for saadan en Kvinde, og hun maa komme fuldkomment til sine Rettigheder.

Naa, endelig bliver der spist til Aften, Pigen er bleven færdig og skal til at gaa i sin Seng. Pludseligt bliver hun ringet ind; det er saa mageligt bare at ringe. Pigen er jo en bunden Træl; hun maa være paa klædt halvtolv og følge de fremmede til den sidste Sporvogn eller, om ikke til Sporvogn, saa et eller andet Sted og hente en eller anden, der ej tør gaa alene. Hun er lige saa ung og lille, men der bliver ikke spurgt, om hun tør; hun skal gaa, om det saa skal koste hende Livet. Naar hun kommer hjem, skal hun endelig i Seng, men det er vist ogsaa paa Tiden. Nu tør saadan en foraset

Pige ikke en Gang lægge sig roligt til Hvile, kun med Angsten for at sove over sig, thi hun skal tidligt op næste Morgen og have alt i Orden, til Herskabet kommer op.

En Hviledag kender en Tjenestepige ikke. Nu Pigens Kost og Levemaade? Maden er indelukket i Buffeten, hvor der kan være fuldt op af lækre Sager. Dog køber Fruen alene for sin Tjenestepiges Skyld et Stykke Mejeriost, som lægges paa Margarinemaden, eller den velsignede Hestepølse, som Københavnerne undertiden kan være i Besiddelse af. Er Pigen tørstig, da er Vandhanen aaben for hende. Det er alt noget, der nok skal give hende Kraft til at udføre hendes strænge Arbejde.

Lad os betragte hendes Paaklædning. Hvorfor er vor Hovedstad ikke i Besiddelse af lutter propre, skinnende rene, pæne Piger? Er der en Pige, der kommer til Hovedstaden og er nobel, varer det sjældent ret længe. Pigen er og bliver overlæst med Arbejde, saa at hendes eget Tøj maa forfalde, hun maa ligne de fleste af dem, man ser med en Kurv paa Armen, snavsede og forrevne Klædningsstykker, af Udseende alt andet end en ordentlig Pige. Hun tør ikke gøre Krav paa Fritiden. Naar hun saa skal fæstes til saadan en Herlighed og ingen Ring har paa Fingeren, spørger Fruen først om hendes Anbefalinger. Er de udmærkede, udbryder Fruen: „Ja, De er godt anbefalet. Sig mig, er De forlovet?“ Fruen skal straks gøre sig bekendt med Pigens private Forhold. Siger Pigen „ja“, er hun snart færdig de fleste Steder. Saa er der hundrede Ting i Vejen. Saadan en Pige, som er ordentlig og undertiden pænere i sit Væsen end selve Fruen, har vel nok Ret til at gøre Krav paa Friheden, som hun aldrig har ejet saa meget af, at hun kan tænke, hvor godt det er at være fri. Det var ikke en Smule for meget, at en Pige kunde være fri fra Kl. 8 om Aftenen efter at have haft gaaende og staaende Arbejde i 14 lange Timer og næppe en Time til at fortære sin Mad i. Hun bør have fri hver tredje Søndag fra Kl. 4. Derimod har hun fri hver anden Søndag, det vil sige fra 8—9 Aften, og da er det kun med Besvær, hun kan faa saa tidligt fri.

En københavnsk Frue skulde blot en lille Stund føle de Baand, som en saadan forarmet ulykkelig Pige snæres af. Hun vilde vist være ked af det allerede den første Dag, end sige hun saa skulde leve saaledes i flere Aar. Er der nu ingen, der har Hjerte og Tanke til at arbejde for saadan en ulykkelig Kvinde som Tjenestepigen, der udelukkes fra Ære og Ret.

Snip.

Børnehjemssagen.

Ministeriet for Undervisningsvæsenet har i Samraad med Justitsministeriet nedsat en Kommission for at undersøge og udtale sig om, hvorvidt de foreliggende Samfundsforhold indeholder en Opfordring til Staten til i forøget Grad at tage sig af den opvoksende Slægts Opdragelse og eventuelt støtte de nuværende Børnehjem, og da paa hvilken Maade.

Dette kan ikke andet end glæde os, det er paa Tide, at Staten i ganske andet Omfang end hidtil tager sig af Børnehjemmene. Hvor smukt det er, at private Folk har